

Innst. 355 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om godtgjørelser for stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer

Til Stortinget

Lønnskommisjonens mandat og sammensetning

Stortingets lønnskommisjon ble besluttet opprettet av Stortinget 21. juni 1996. I ny lov om godtgjørelser for stortingsrepresentanter, gjeldende fra 1. januar 2012, videreføres tidligere regelverk og praksis. Stortingets presidentskap oppnevner lønnskommisjonens leder og to andre medlemmer for fire år. I «Utfyllende regler for kommisjonens virksomhet», fastsatt av Stortingets presidentskap 21. juni 1996, med senere endringer, står det:

«Kommisjonens oppgave i henhold til Stortingets vedtak er - med Stortingets samtykke - å fastsette den årlige godtgjørelsen til stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer. Kommisjonen skal fastsette den samme godtgjørelsen til alle stortingsrepresentantene. Kommisjonen skal fastsette en høyere godtgjørelse til statsministeren enn til de øvrige regjeringsmedlemmene.

Kommisjonens vurdering og fastsettelse skjer på fritt grunnlag. Godtgjørelsene fastsettes enten til bestemte kronebeløp eller i forhold til andre satser eller beløp.

Kommisjonen skal en gang i året overveie om godtgjørelsene bør endres, og legge sine beslutninger fram for Presidentskapet. Kommisjonen skal begrunne sine beslutninger.»

I lov om godtgjørelser for stortingsrepresentanter er det presisert at Stortingets president tilkommer den samme godtgjørelse som statsministeren. Stortingets første visepresident tilkommer en tilleggs-godtgjørelse på 14 pst. av den årlige godtgjørelsen, mens de øvrige visepresidentene samt lederne for Stortingets fagkomiteer tilkommer en tilleggs-godtgjørelse på 7 pst.

Dagens lønnskommisjon ble oppnevnt for perioden 1. september 2012–31. august 2016. Lønnskommisjonens medlemmer er:

- Daglig leder Inger E. Prebensen (leder)
- Professor Fredrik Engelstad
- Sorenskriver Geir Engebretsen

Tidligere godtgjørelser

I overensstemmelse med kommisjonens innstillinger har Stortinget fra 2006 vedtatt følgende godtgjørelser. Fram til og med 2008 ble reguleringen gjennomført per 1. oktober, deretter fra 1. mai. I 2011 ble det vedtatt en omfordeling av ytelsene til stortingsrepresentantene slik at de fikk et tillegg i sin godtgjørelse fra 1. januar 2012.

	2009	2010	2011	Per 1. jan 2012	Per 1. mai 2012	2013	2014	2015
Storings- representanter	696 900	724 100	750 900	777 630	811 505	836 579	865 100	885 491
Regjerings- medlemmer	1 031 400	1 071 600	1 111 200	1 111 200	1 158 927	1 195 072	1 234 100	1 264 040
Statsminister	1 268 400	1 317 900	1 366 700	1 366 700	1 425 352	1 469 831	1 519 700	1 555 640

Lønnskommisjonens forslag til godtgjørelser fra 1. mai 2016

I samsvar med de foran nevnte utfyllende regler, og i tråd med presidentskapets anmodning av 26. mars 2009 om å avgi innstillingen i forlengelsen av årets lønnsoppgjør, har kommisjonen 2. juni i år lagt fram sin innstilling for Stortingets presidentskap med følgende begrunnelse:

«Stortingets lønnskommisjon legger med dette fram sitt forslag gjeldende fra 1. mai 2016.

Lønnskommisjonen har i likhet med tidligere år innhentet opplysninger fra flere hold for å kartlegge lønnsutviklingen i norsk arbeidsliv, både fra privat og offentlig sektor. Videre har kommisjonen merket seg den enighet det har vært om nivået på årets oppgjør.

Lønnskommisjonen har i tidligere år beregnet økningen i godtgjørelsen på bakgrunn av resultatene av lønnsoppgjørene. Kommisjonen har i tidligere innstillinger påpekt at den er usikker på langtidsvirkningen av en slik praksis og at denne ikke nødvendigvis vil fange opp den alminnelige lønnsutvikling på bakgrunn av lønnsglidning og andre faktorer utenfor fellesoppgjøret. På denne bakgrunn gjennomførte kommisjonen i 2015 et arbeid der det ble sett på lønnsutviklingen til stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer sett i forhold til den alminnelige lønnsutviklingen samt sentrale ledergrupper i staten. Kommisjonen bestilte i den sammenheng statistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Kommisjonen påpekte i innstillingen for 2015 at den merket seg de resultatene som kan leses ut fra statistikken bestilt fra SSB, herunder at det har utviklet seg en avstand over tid mellom sentrale ledergrupper i staten og stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer. Kommisjonen ga i innstillingen for 2015 uttrykk for at det var hensiktsmessig at funnene i materialet bestilt av SSB kunne danne grunnlaget i videre diskusjoner og i kommisjonens årlige arbeid. Kommisjonen varslet at man i kommende lønnsoppgjør ville komme tilbake til hvordan avstanden i lønnsutvikling burde håndteres.

Lønnskommisjonen har tatt med seg disse funnene i arbeidet med årets innstilling. I lang tid har kommisjonen hovedsakelig lagt vekt på den beregnede årslønnsveksten for lønsmottakere i Norge når justeringen i godtgjørelsen skal foretas. Lønnsjusteringene har over tid i liten grad reflektert lønnsglid-

ningen i tariffperioden og relevante lønsmessige endringer som har skjedd i forhold til særlig sammenlignbare grupper. Dette er en systematisk svakhet som har bidratt til en utilsiktet mindrelønnsutvikling.

Lønnskommisjonen legger ved årets vurdering til grunn at undersøkelsen viser en mindrelønnsutvikling i forhold til ansatte på lederlønsregulativet i staten, avdelingsdirektører, ekspedisjonssjefer og departementsråder i departementene på 10 – 15 % i perioden 1999 til 2013. Lønnskommisjonen er av den oppfatning at en slik systematisk mindrelønnsutvikling, som ikke er tilsiktet, er uheldig. Særlig gjelder det i forhold til regjeringsmedlemmene, som er øverste ledere i de samme departementene som sammenligningsgruppene arbeider i. Lønnskommisjonen mener det er grunn til å arbeide for å snu denne utviklingen.

Lønnskommisjonen anser det naturlig at godtgjørelsen til henholdsvis statsminister og regjeringsmedlemmer over tid bør ligge på et slikt nivå at den reflekterer det ansvaret som til enhver tid tilligger medlemmer av regjeringen, herunder statsminister. Lønnskommisjonen er av den oppfatning at det er uheldig at denne gruppen har falt så vidt langt bak lønnsutviklingen til ledere i staten.

I innstillingen for 2015 konkluderte lønnskommisjonen med at den ikke fant grunn til å foreta endringer i beregningsmåten for godtgjørelsen. Det ble vektlagt at partene i lønnsoppgjøret for 2015 i så vel privat som offentlig sektor tok hensyn til den daværende økonomiske situasjonen og at partene viste moderasjon. Dette hensynet gjør seg i enda større grad gjeldende ved årets regulering. Lønnskommisjonen vil fremheve at samfunnsutviklingen siste år med økende arbeidsledighet og synkende oljepriser har bidratt til et enda mer moderat lønnsoppgjør i 2016 enn tidligere år. Selv om det er lønnskommisjonens oppfatning at godtgjørelsen til regjeringens medlemmer over noe tid bør oppjusteres for å komme i bedre samsvar med sammenlignbare lederlønninger i staten, anser kommisjonen at 2016 ikke er det rette tidspunktet for å heve godtgjørelsen noe utover den gjennomgående rammen på årets oppgjør, som er på 2,4 prosent.

Lønnskommisjonen er innforstått med at stortingspresidenten får samme godtgjørelse som statsministeren og at de øvrige presidenter og komitélederne tilstås et prosentvis tillegg til sin godtgjørelse.

Stortingets lønnskommisjon foreslår at de godtgjørelser som omfattes av kommisjonens mandat fastsettes med virkning fra 1. mai 2016 til:

Storingsrepresentanter	kr 906 928 per år
Regjeringsmedlemmer	kr 1 294 216 per år
Statsminister	kr 1 593 242 per år

Innstillingen er enstemmig.»

Presidentskapets merknader

Presidentskapet viser til at lønnskommisjonen har avgitt sin innstilling i forlengelsen av de ordinære lønnsoppgjørene i tråd med presidentskapets anmodning og i samsvar med det mandatet Stortinget har gitt. Videre viser presidentskapet til at lønnskommisjonens innstilling innebærer en årslønnsvekst i 2016 for stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer på 2,4 pst. Dette er tilsvarende som beregnet årslønnsvekst i så vel statlig, kommunal som privat sektor.

Presidentskapet viser til at lønnskommisjonen i 2015 vurderte nivået på godtgjørelsen til de

gruppene som omfattes av kommisjonens mandat. Videre at kommisjonen påpeker en mindrelønnsutvikling i forhold til ansatte på lederlønnsregulativet i staten. Presidentskapet noterer seg at når det gjelder oppgjøret for 2016, finner ikke kommisjonen grunn til å foreta endringer i beregningsmåten for godtgjørelsen. Kommisjonen begrunner dette med at lønnsoppgjøret i 2016 har vært enda mer moderat enn tidligere år og at økende arbeidsledighet og synkende oljepriser har bidratt til dette.

Presidentskapets tilråding

Presidentskapet viser til ovenstående og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget samtykker i at følgende godtgjørelser fastsettes med virkning fra 1. mai 2016:

Storingsrepresentanter	kr 906 928 per år
Regjeringsmedlemmer	kr 1 294 216 per år
Statsminister	kr 1 593 242 per år

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 2. juni 2016

Olemic Thommessen

Marit Nybakk

Kenneth Svendsen

Svein Roald Hansen

Ingjerd Schou

Line Henriette Hjerdal

Vedlegg**Brev fra Stortingets lønnskommisjon til Stortingets presidentskap om godtgjørelser for stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer, datert 26. mai 2016**

Stortinget vedtok 21. juni 1996, jf. Innst. S 282 (1995–1996), å oppnevne en lønnskommisjon som med Stortingets samtykke skulle fastsette den årlige godtgjørelsen til stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer.

Lønnskommisjonen ble første gang oppnevnt av Stortingets presidentskap 13. september 1996. Dagens kommisjon ble oppnevnt 24. mai 2012, med følgende sammensetning:

Daglig leder Inger E. Prebensen (leder)
Professor Fredrik Engelstad
Sorenskriver i Oslo Tingrett, Geir Engebretsen

I de utfyllende reglene for kommisjonens virksomhet heter det bl.a. at kommisjonen en gang i året

skal overveie om godtgjørelsene bør endres, og legge sin beslutning fram for presidentskapet. Kommisjonen skal begrunne sine beslutninger. I brev av 26. mars 2009 anmodet presidentskapet kommisjonen om å endre sin praksis slik at innstillingene for fremtiden kommer i umiddelbar forlengelse av vårens lønnsoppgjør, snarest mulig etter at det er tilendebrakt.

Lønnskommisjonen har – i samsvar med sitt mandat – avgitt innstilling hvert år fra og med 1996. Siden lønnskommisjonen ble etablert har Stortinget vedtatt godtgjørelser i overensstemmelse med kommisjonens innstillinger.

Dette har ført til følgende utvikling av godtgjørelsene fra 2009, med vedtatt innjustert tillegg for bortfall av dagpenger fra 1. januar 2012:

	2009	2010	2011	Per 1 .jan 2012	Per 1 .mai 2012	2013	2014	2015
Stortings- representanter	696 900	724 100	750 900	777 630	811 505	836 579	865 100	885 491
Regjerings- medlemmer	1 031 400	1 071 600	1 111 200	1 111 200	1 158 927	1 195 072	1 234 100	1 264 040
Statsminister	1 268 400	1 317 900	1 366 700	1 366 700	1 425 352	1 469 831	1 519 700	1 555 640

Stortingets lønnskommisjon legger med dette fram sitt forslag gjeldende fra 1. mai 2016.

Lønnskommisjonen har i likhet med tidligere år innhentet opplysninger fra flere hold for å kartlegge lønnsutviklingen i norsk arbeidsliv, både fra privat og offentlig sektor. Videre har kommisjonen merket seg den enighet det har vært om nivået på årets oppgjør.

Lønnskommisjonen har i tidligere år beregnet økningen i godtgjørelsen på bakgrunn av resultatene av lønnsoppgjørene. Kommisjonen har i tidligere innstillinger påpekt at den er usikker på langtidsvirkningen av en slik praksis og at denne ikke nødvendigvis vil fange opp den alminnelige lønnsutvikling på bakgrunn av lønnsglidning og andre faktorer utenfor fellesoppgjøret. På denne bakgrunn gjennomførte kommisjonen i 2015 et arbeid der det ble sett på lønnsutviklingen til stortingsrepresentanter og regjeringens medlemmer sett i forhold til den alminnelige lønnsutviklingen samt sentrale ledergrupper i staten. Kommisjonen bestilte i den sammenheng statistikk fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Kommisjonen påpekte i innstillingen for 2015 at den merket seg de resultatene som kan leses ut fra statistikken bestilt fra

SSB, herunder at det har utviklet seg en avstand over tid mellom sentrale ledergrupper i staten og stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer. Kommisjonen ga i innstillingen for 2015 uttrykk for at det var hensiktsmessig at funnene i materialet bestilt av SSB kunne danne grunnlaget i videre diskusjoner og i kommisjonens årlige arbeid. Kommisjonen varslet at man i kommende lønnsoppgjør ville komme tilbake til hvordan avstanden i lønnsutvikling burde håndteres.

Lønnskommisjonen har tatt med seg disse funnene i arbeidet med årets innstilling. I lang tid har kommisjonen hovedsakelig lagt vekt på den beregnede årslønnsveksten for lønnsnettakere i Norge når justeringen i godtgjørelsen skal foretas. Lønnsjusteringene har over tid i liten grad reflektert lønnsglidningen i tariffperioden og relevante lønsmessige endringer som har skjedd i forhold til særlig sammenlignbare grupper. Dette er en systematisk svakhet som har bidratt til en utilsiktet mindrelønnsutvikling.

Lønnskommisjonen legger ved årets vurdering til grunn at undersøkelsen viser en mindrelønnsutvikling i forhold til ansatte på lederlønsregulativet i sta-

ten, avdelingsdirektører, ekspedisjonssjefer og departementsråder i departementene på 10 – 15 % i perioden 1999 til 2013. Lønnskommisjonen er av den oppfatning at en slik systematisk mindrelønnsutvikling, som ikke er tilsiktet, er uheldig. Særlig gjelder det i forhold til regjeringsmedlemmene, som er øverste ledere i de samme departementene som sammenligningsgruppene arbeider i. Lønnskommisjonen mener det er grunn til å arbeide for å snu denne utviklingen.

Lønnskommisjonen anser det naturlig at godtgjørelsen til henholdsvis statsminister og regjeringsmedlemmer over tid bør ligge på et slikt nivå at den reflekterer det ansvaret som til enhver tid tilligger medlemmer av regjeringen, herunder statsminister. Lønnskommisjonen er av den oppfatning at det er uheldig at denne gruppen har falt så vidt langt bak lønnsutviklingen til ledere i staten.

I innstillingen for 2015 konkluderte lønnskommisjonen med at den ikke fant grunn til å foreta endringer i beregningsmåten for godtgjørelsen. Det ble vektlagt at partene i lønnsoppgjøret for 2015 i så vel privat som offentlig sektor tok hensyn til den daværende økonomiske situasjonen og at partene viste moderasjon. Dette hensynet gjør seg i enda større grad gjeldende ved årets regulering. Lønnskommisjonen vil fremheve at samfunnsutviklingen siste år

med økende arbeidsledighet og synkende oljepriser har bidratt til et enda mer moderat lønnsoppgjør i 2016 enn tidligere år. Selv om det er lønnskommisjonens oppfatning at godtgjørelsen til regjeringens medlemmer over noe tid bør oppjusteres for å komme i bedre samsvar med sammenlignbare lederlønninger i staten, anser kommisjonen at 2016 ikke er det rette tidspunktet for å heve godtgjørelsen noe utover den gjennomgående rammen på årets oppgjør, som er på 2,4 prosent.

Lønnskommisjonen er innforstått med at stortingspresidenten får samme godtgjørelse som statsministeren og at de øvrige presidenter og komitélederne tilstås et prosentvis tillegg til sin godtgjørelse.

Stortingets lønnskommisjon foreslår at de godtgjørelser som omfattes av kommisjonens mandat fastsettes med virkning fra 1. mai 2016 til:

Storingsrepresentanter	kr 906 928 per år
Regjeringsmedlemmer	kr 1 294 216 per år
Statsminister	kr 1 593 242 per år

Innstillingen er enstemmig.

